HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2013. május 2.)

a Svédország által az uppsalai aréna számára nyújtani tervezett SA.33618 (12/C) számú állami támogatásról

(az értesítés a C(2013) 2362. számú dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2013/452/EU)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 108. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra és különösen annak 62. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

miután az érdekelteket a fenti rendelkezések [1] értelmében felszólították arra, hogy észrevételeiket közöljék, és tekintettel ezen észrevételekre,

mivel:

1. ELJÁRÁS

(1) 2011. december 7-én Svédország a prenotifikációs szakaszt követően intézkedést jelentett be a Bizottságnak az új uppsalai aréna felépítésére vonatkozóan. 2012. január 17-én a Bizottság további információt kért. Svédország 2012. február 16-án küldte meg válaszát.

(2) 2012. március 22-én kelt levelében a Bizottság arról tájékoztatta Svédországot, hogy a támogatás tekintetében kezdeményezte az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást.

(3) A Bizottság eljárás megindításáról szóló határozatát közzétették az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* [2]. A Bizottság felkérte az érdekelt feleket észrevételeik megküldésére.

(4) A Bizottsághoz egyetlen érdekelt féltől érkezett észrevétel, melyet továbbított Svédországnak. Svédországnak lehetősége volt az észrevétel megválaszolására, észrevételeit a 2012. augusztus 3-án kelt levelében küldte meg.

(5) Svédország további információkat küldött 2012 októberében és novemberében.

(6) Svédország nyelvi mentességet biztosított és elfogadja, hogy a határozatot hiteles nyelvként angol nyelven fogadják el.

2. AZ INTÉZKEDÉS ISMERTETÉSE

(7) Az uppsalai aréna projektben résztvevő felek Uppsala önkormányzata [3] (a továbbiakban: az önkormányzat), és az a három vállalkozás, amelyek már most, vagy létrehozásukkor magánkézben lesznek, nevezetesen az Arena Company, a Property Company és az Events Company.

(8) A Property Company és az Events Company létrehozásáig az Arena Company irányítja és koordinálja az aréna projektet. A jelenleg egyetlen létező vállalkozás az Arena Company, mely az SH Bygg (45 %), az Aros Holding (45 %) és az Almtuna IS (10 %) sportklub tulajdonában van.

(9) A Property Company építi fel az arénát és annak tulajdonosa lesz. A Property Company részvényesei kizárólag magánbefektetők. Az önkormányzat meghatározza azokat a követelményeket, amelyekkel biztosítható, hogy a Property Company kiválasztása objektíven, és a lehető legnyitottabban és legátláthatóbban történjen. Az Arena Company javasolni fog az önkormányzat számára lehetséges és alkalmas befektetőket. Az önkormányzat feladata lesz jóváhagyni és kiválasztani a Property Company vállalkozást létrehozó befektetőket, a felsorolt kiválasztási kritériumoknak megfelelően [4]. Az aréna projekt honlappal fog rendelkezni, mely információkat tartalmaz és az érdekelt felekkel való kommunikációt szolgálja. E honlapon keresztül az érdekelt feleknek lehetősége nyílik arra, hogy kifejezzék a Property Company

[1] HL C 152., 2012.5.30., 18. o.
[2] Vesd össze az 1. lábjegyzettel.

[3] Uppsala a negyedik legnagyobb város Svédországban (Stockholmtól északra található kb. 70 kilométerre).
[4] A Property Company vállalkozásra vonatkozó kiválasztási kritériumokat a Svédország által 2012. június 29-én megküldött szándéknyilatkozat melléklete tartalmazza, mely szerint a pályázónak többek között a következőknek kell megfelelnie: kereskedelmi célokra használt nagyobb létesítmény felépítésében és működtetésében szerzett tapasztalat és szaktudás, magas szintű szakmai kompetencia, pénzügyi stabilitás és tőkeerősség, annak biztosítása, hogy az aréna mindenki előtt nyitva áll, valamint a diszkrimináció elleni aktív fellépés.

vállalkozásba való befektetés iránti érdeklődésüket ([5]). Ugyanakkor az aréna egyetlen része sem lesz az önkormányzat tulajdonában, és az önkormányzatnak nem lesz befolyása a Property Company tevékenységeire, de a támogatás fejében opciót kap a Property Company megvásárlására.

(10) Az Events Company az aréna működtetéséért felelős magánvállalkozás lesz. A tulajdonosok nem lehetnek a Property Company tulajdonosai is. Az Events Company vállalkozást a Property Company fogja kiválasztani az önkormányzat által meghatározott követelményeknek megfelelően, melyekkel biztosítható, hogy az Events Company kiválasztása nyitott, átlátható és objektív módon történjen, a felsorolt kiválasztási kritériumoknak megfelelően ([6]).

(11) Az önkormányzat az elvégzett tanulmányok alapján ([7]) úgy véli, hogy a sport- és kulturális rendezvényekre megfelelő létesítmények iránti jelenlegi és jövőbeni igényeknek csak egy aréna méretű, multifunkcionális létesítmény felépítésével lehet megfelelni.

(12) Az aréna többféle sportág gyakorlására lesz alkalmas, pl. jégkorong, kosárlabda, parkettlabda, kézilabda és lovassportok, valamint különböző kulturális és szórakoztató rendezvények lefolytatására, mint pl. koncertek, családi show-k, TV produkciók, gálarendezvények, valamint különböző találkozók, mint pl. konferenciák, vállalati találkozók, expók, vállalati rendezvények lebonyolítására. Az aréna legnagyobb csarnoka sportrendezvényeken 8 500, más rendezvényeken 10 000 látogató befogadására alkalmas ([8]). Az arénában fitnesszterem és éttermek is üzemelnek majd.

([5]) A közbeszerzési szerződésekről szóló irányelvek által nem, vagy csak részben szabályozott közbeszerzési eljárásokra alkalmazandó közösségi jogról szóló bizottsági értelmező közleménnyel (HL C 179., 2006.8.1., 2. o.) összhangban.

([6]) Az Events Company vállalkozásra vonatkozó kiválasztási kritériumokat a Svédország által 2012. június 29-én megküldött szándéknyilatkozat melléklete tartalmazza, mely szerint a pályázónak többek között a következőknek kell megfelelnie: az érintett piacokon szerzett tapasztalat és szaktudás, magas szintű kompetencia, az uppsalai sport- és kulturális élet ismerete, meggyőző üzleti terv az aréna működtetésére, ideértve a lakosság előtti nyitottságot és a diszkrimináció elleni fellépést, pénzügyi stabilitás és tőkeerősség, valamint gazdaságilag igazságos, fix és eredményorientált elemeket egyaránt tartalmazó kompenzáció elfogadása.

([7]) Számos kérdőívet nyújtottak be, az egyikben pl. felmérték a szervezett sportszövetségek létesítmények iránti igényét Uppsalában. A kérdőív alapján Uppsalában jelenleg a jelentős sportlétesítmények iránti igények csupán kb. 70 %-át fedezik, a kapacitáshiány ennek megfelelően kb. 30 %-os. Az uppsalai lakosság körében végzett másik felmérés szerint a lakosok 37 %-a úgy véli, hogy az önkormányzatnak be kell fektetnie sportcsarnokokba, arénákba és stadionokba – ezek a befektetések a kerékpár- és sétálóutak után a második legfontosabbak, a lakosság 16 %-a szerint szükség van a sportrendezvényekbe való befektetésekre.

([8]) Az aréna két szárnya közül a nagyobbik szárny sportrendezvényeken 2 000 látogató, kongresszusokon és koncerteken 3 500 látogató befogadására alkalmas. Az aréna két szárnya közül a kisebbik bármilyen rendezvényen kb. 1 000 látogatót, az aréna „konferenciaterme” 10-400 látogatót képes befogadni.

(13) Uppsalában jelenleg hat aréna és koncertterem üzemel. Ezekből négy önkormányzati tulajdonban van, kettő pedig magánkézben. Emellett Uppsalától 1-2 órányi autóútra további nagy arénák találhatók, többek között Stockholmban. Ugyanakkor Svédország szerint a jelenlegi kapacitás nem elegendő az arénák iránti igény fedezésére, és nem teszi lehetővé a nagyobb sport- és kulturális rendezvényeket, emellett alternatív megoldásként a bővítés drágább lenne az önkormányzatnak ([9]).

(14) Az önkormányzat azt preferálná, ha az új kapacitást magánprojektekből, állami beavatkozás nélkül valósítanák meg, de ez az elképzelés nem életképes.

2.1. **Az aréna építésének finanszírozása**

(15) Az önkormányzat pénzügyi szempontból kétféleképpen érintett: egyrészt az aréna felépítéséhez közvetlen támogatást nyújt, másrészt a Property Company számára lízingbe adja azt a földterületet, amelyen az aréna felépül.

(16) A támogatást illetően az aréna projekt költsége becslések szerint 650 millió SEK (azaz 72 millió EUR). Az önkormányzat ehhez 150 millió SEK-kel (16,5 millió EUR-val) fog hozzájárulni, a maradékot elsősorban magántőkéből és kölcsönökből fedeznék a következőképpen: a Property Company magántulajdonosainak hozzájárulása 75-100 millió SEK (8-11 millió EUR), emellett a Property Company 400-425 millió SEK (44-47 millió EUR) kölcsönt vesz fel, melyre az önkormányzat nem vállal semmilyen garanciát.

(17) A forrásokért cserébe az önkormányzat opciót kap az aréna megvásárlására. Az átruházható opció a hatálybalépéstől számított 6. évtől a 25. évig gyakorolható. Ezen opció gyakorlása végett az opció birtokosa díjat fizet az opciós megállapodásban meghatározott kritériumoknak megfelelően. A 10. évre meghatározott lehetséges forgatókönyv szerint ez a díj 47,3 millió SEK (5 millió EUR). Svédország szerint az opció nettó jelenértéke 128 millió SEK (15 millió EUR) a *pesszimista* forgatókönyv szerint (ami azt jelentené, hogy az önkormányzattól származó támogatás nettó értéke 22 millió SEK (2,6 millió EUR) ([10]). Svédország szerint az önkormányzatnak nem érdeke, hogy az aréna tulajdonosává váljon, az önkormányzatot illető opció értéke abban a lehetőségben rejlik, hogy a jövőben továbbértékesíti azt az arénába befektetett összegek visszaszerzése céljából.

([9]) Például nem lenne reális alternatíva, ha kibővítés nélkül megtartanák a létező Gränby jégpályát, mivel nem oldaná meg az új kapacitás iránti igényt, a Gränby jégpálya kibővítése pedig nagyobb költséggel járna az önkormányzat számára.

([10]) Az opciót a Copenhagen Economics pénzügyi tanácsadóval folytatott konzultáció keretében dolgozták ki. Az alapforgatókönyv szerint az opció értéke 174 millió SEK (19,6 millió EUR), ami a támogatás értékénél 24 millió SEK-kel magasabb.

(18) A földterület lízingjét illetően az aréna köztulajdonban álló földterületen épül fel, melyet az önkormányzat minimum 50 évre ad lízingbe a Property Company számára ([11]). A lízingdíj évente 50 000 SEK (5 500 EUR). A lízing Svédország szerint piaci feltételek mellett történik.

2.2. **Az aréna működtetése és használata:**

(19) Felépítését követően az arenát az Events Company fogja üzemeltetni, mely az arénát a Property Company vállalkozástól veszi lízingbe, majd bérbeadja a használóknak.

(20) Az aréna finanszírozásához való hozzájárulás egyik feltétele, hogy az önkormányzat meghatározta az Events Company kiválasztásának követelményeit. A Property Company és az Events Company közötti lízingmegállapodás szerint az utóbbi azt is biztosítja, hogy az aréna piaci és nem diszkriminatív feltételekkel hozzáférhető lesz a lakosság számára.

(21) Ahogy azt Svédország az eljárás folyamán ismertette, az aréna három főbb rendezvénytípusnak fog otthont adni: kereskedelmi rendezvények, szponzorált rendezvények és az önkormányzat vagy mások által szervezett rendezvények abban az időszakban, amelyben az önkormányzat az arénát bérli. E rendezvények kb. 90 %-a áll nyitva a lakosság előtt, bár változó díjak mellett, és az önkormányzat által bérelt idő legalább 95 %-át iskolai és diáksportokra, nonprofit szervezetekre és lakossági szabadidősportokra használják fel, vagyis heti mintegy 60 órát. Svédország szerint az aréna multifunkcionális, mindenki előtt nyitott és egyik helyi használót sem részesít előnyben ([12]).

(22) Annak érdekében, hogy az arénában időt biztosítson iskolák, sporklubok és a lakosság számára, az önkormányzat lízingmegállapodást köt az Events Company vállalkozással ([13]). Az önkormányzat az aréna teljes kapacitásának 20 %-át fogja bérelni. A lízing időtartama 25 év, díja évente 15 millió SEK (1,7 millió EUR) ([14]). Az önkormányzat által fizetett lízingdíj mellett az aréna […] (*) SEK egyéb bérleti bevétellel rendelkezik.

2.3. **Az eljárás megindításának okai**

(23) A hivatalos vizsgálat megindításáról szóló határozatban a Bizottság megállapította, hogy egyik szinten (pl. az építés, a működtetés és a használat szintjén) sem zárható ki a szelektív gazdasági előny, következésképpen a projekt állami támogatást tartalmaz. Továbbá, az aréna közforrásokból való társfinanszírozása valószínűleg torzítja a versenyt, vagy legalább azzal fenyeget, és nem zárható ki a tagállamok közötti versenyre és kereskedelemre gyakorolt hatás. A Bizottság azt is kétségbe vonja, hogy ebben a szakaszban a tervezett projekt összeegyeztethetőnek tekinthető a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával a lehetséges támogatás valamennyi szintjén (építés, működtetés, használat), a fentiekkel összhangban.

3. AZ ÉRDEKELT FELEK ÉSZREVÉTELEI

(24) A hivatalos vizsgálati eljárás megindítását követően csak a zöld párttól érkeztek észrevételek, mely az uppsalai önkormányzati tanácsban ellenzéki párt. A párt általánosságban kifejezte egyet nem értését a projektet illetően, melyről úgy véli, hogy elsősorban magánvállalkozásoknak kedvez.

4. SVÉDORSZÁG ÉSZREVÉTELEI

(25) Svédország a bejelentésében feltételezte az állami támogatás meglétét, mivel elismeri, hogy a további arénakapacitást nem piaci erők biztosítják, de úgy véli, hogy összeegyeztethetőnek kellene tekinteni a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjával. Svédország szerint különösen a következőket kell figyelembe venni.

(26) Az aréna – multifunkcionális jellege és amiatt, hogy Uppsalában nincsenek megfelelő korszerű létesítmények sport- és kulturális rendezvények számára – teljesíti a közös érdekű célkitűzést. Az önkormányzat teljesíteni fogja a lakossággal szembeni kötelezettségét, nevezetesen azáltal, hogy az aréna projektet lehetővé teszi ([15]). Az olyan alternatívák, mint pl. a Gränby jégpálya meglévő infrastruktúrájába való befektetések, drágábbak lennének és továbbra sem fedeznék a teljes kapacitáshiányt.

(27) Piaci hiányosság áll fenn, mivel az új arénakapacitást nem lehetett volna támogatás nélkül biztosítani. A svéd

([11]) Az önkormányzat a földterület-lízingmegállapodás megkötésétől számítva legkorábban 50 év után mondhatja fel a megállapodást. E határidő lejárta után a megállapodás újabb húsz-húsz évvel hosszabbodik meg.

([12]) Bár az aréna a helyi jégkorong- és kosárlabdacsapatok hazai arénája lesz, a svéd hatóságok kijelentették, hogy ezek a szövetségek nem irányítják az aréna használatát.

([13]) Az Events Company és az önkormányzat közötti lízingmegállapodáson kívül az utóbbi a Property Company vállalkozással is megállapodást köt, többek között az önkormányzat és a lakosság arénához való hozzáférésének biztosítása céljából arra az esetre, ha az Events Company csődbe jutna, vagy elveszítené a Property Company vállalkozással kötött lízingmegállapodást. Ez esetben a Property Company és az önkormányzat közötti lízingmegállapodás azonos feltételek mellett továbbra is érvényes lenne.

([14]) A bérleti díjat évente felülvizsgálják a fogyasztói árindex alapján. Az önkormányzat külön megállapodást köt a Property Company vállalkozással, hogy biztosítsa az arénához ugyanazon feltételek mellett való hozzáférést arra az esetre, ha az Events Company megszüntetné a tevékenységét.

(*) A kapcsos zárójelekben szereplő információ szakmai titoktartási kötelezettség alá esik.

([15]) A felmérések szerint az olyan sport- és kulturális rendezvények esetében, melyeknek az aréna otthont adna, jelenleg 30 %-os kapacitáshiány van.

sportszektor, szemben néhány más tagállam sportszektorával, túlnyomórészt nonprofit alapon működik és közfinanszírozástól függ.

(28) A közforrásokból származó társfinanszírozás a projekt összköltségvetésének 23 %-át teszi ki, a projekt megvalósításához szigorúan szükséges mértékre korlátozódik és arányos, mivel a hiányzó forrásokra korlátozódik, vagyis arra a forrásra, amely nem található meg a piacon. Ezért az önkormányzat a hiányzó források nyújtásával teszi lehetővé az aréna projektet, mivel nincsen más piaci szereplő, amely 150 millió SEK (16,5 millió EUR) összeget biztosítana. A lízingdíj, amelyet az önkormányzat az aréna 20 %-áért fizet, piaci feltételekhez képest nem nyújt előnyt a működtetőnek, és a földterületet a Property Company vállalkozásnak olyan feltételekkel adják lízingbe, amelyek mellett más vállalkozások lízingelnek földterületet az önkormányzattól sportlétesítmények számára. Svédország továbbá indokolta, hogy miért szükséges az aréna: a további kapacitás nem fedezhető sem magánszereplők révén, sem pedig az uppsalai meglévő arénák használatával és/vagy azok kibővítésével.

(29) A támogatás arányosságának biztosítása érdekében az önkormányzat opciót kap, az alapforgatókönyv szerint 174 millió SEK (19,6 millió EUR) értékben ([16]). Az opció kizárja a túlkompenzációt, mivel az önkormányzat az opciót a hozzájárulása fejében kapja, és az opció értéke nagyobb az önkormányzat hozzájárulásánál.

(30) Svédország továbbá tisztázta az aréna rendeltetését és azt is, hogy az nyitva áll a lakosság számára a rendelkezésre álló idő 90 %-ában. Az aréna használatát nem diszkriminatív és piaci feltételek mellett biztosítja, anélkül, hogy meghatározott vállalkozásokat részesítene előnyben.

(31) A tagállamok közötti versenyre és kereskedelemre gyakorolt hatás, ha van ilyen, korlátozott, mivel a gazdasági tevékenységek túlnyomórészt helyi szintűek. Továbbá, az uppsalai magánlétesítmények eltérő profillal rendelkeznek és nem tekinthetők úgy, hogy ugyanazon közönségért versenyeznének, mint az aréna.

5. A TÁMOGATÁS ÉRTÉKELÉSE

5.1. A támogatás fennállása a Szerződés 107. cikke (1) bekezdésének értelmében

(32) A Szerződés 107. cikkének (1) bekezdése szerint „*a belső piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet*”.

(33) Annak érdekében, hogy állami támogatásnak minősüljön, a bejelentett projektnek a következő kumulatív feltételeket kell teljesítenie: először is, a támogatást állami forrásokból kell nyújtani, másodszor, gazdasági előnyt kell nyújtania vállalkozásoknak, harmadszor, ennek az előnynek szelektívnek kell lennie és torzítania kell a versenyt vagy azzal kell fenyegetnie, negyedszer pedig az intézkedésnek érintenie kell a Közösségen belüli kereskedelmet.

(34) Tekintettel arra a követelményre, hogy a támogatást állami forrásokból kell nyújtani és a támogatásnak az államnak kell betudhatónak lennie, ez a feltétel ebben az esetben teljesül, mivel Uppsala önkormányzata önmaga járul hozzá a projekthez közvetlen támogatással, bérleti díjat fizet az aréna használatáért és rendelkezésre bocsátja a földterületet, amelyen az aréna felépül. Az olyan önkormányzatok, mint Uppsala, az állam részét képező közhatóságok, forrásaik ezért az államnak tudhatók be.

(35) Az aréna építésének önkormányzat általi finanszírozása támogatást képezhet, amennyiben bizonyos gazdasági tevékenységeket szelektív előnyben részesít. E tekintetben a Bíróság Leipzig/Halle repülőtér ügyben hozott ítélete ([17]) szerint a kereskedelmi tevékenységek számára történő infrastruktúraépítés finanszírozása állami támogatást képez, amennyiben teljesül a Szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett összes feltétel. A Bíróság értékelése alapján az infrastruktúra későbbi használatának gazdasági jellege határozza meg a létesítmény jellegét. Ebben az esetben az arénát arra használnák, hogy a piacon szolgáltatásokat nyújtsanak, azaz valamilyen gazdasági tevékenységet végeznének. Következésképpen elemezni kell, hogy fennáll-e állami támogatás a projektben résztvevő különböző szereplők tekintetében.

Az aréna felépítése

(36) Svédország elismerte, hogy az önkormányzat eredetileg arra számított, hogy az arénát magánbefektetők finanszírozzák, azonban közforrások nélkül a projekt nem kivitelezhető. Következésképpen az aréna felépítéséhez nyújtott 150 millió SEK értékű támogatás gazdasági előnyt nyújt a tulajdonosa, a Property Company számára, mivel szükséges az aréna felépítéséhez, amire piaci feltételek mellett nem került volna sor. Mivel az érintett források minden bizonnyal állami források, és a támogatás nyújtására vonatkozó döntés az önkormányzatnak tudható be, az állami támogatás összes feltétele teljesül (lásd lent a verseny torzulásának és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás vizsgálatát), ezért a támogatás a Property Company számára nyújtott állami támogatást képez.

([16]) Negatív forgatókönyv esetén az opció értéke 128 millió SEK (15 millió EUR), ami azt jelenti, hogy az önkormányzati támogatás nettó jelenértéke 22 millió SEK (2,6 millió EUR).

([17]) A C-288/11. sz. Mitteldeutsche Flughafen AG és Flughafen Leipzig-Halle GmbH kontra Bizottság ügyben hozott 2012. december 19-i ítélet.

(37) A földterület-lízinget illetően Svédország bizonyítékot nyújtott be arra vonatkozóan, hogy léteznek összehasonlítható lízingdíjak más sportlétesítményeket illetően Uppsalában ([18]). Ezért nem igazolható, hogy a lízing feltételei további támogatást tartalmaznának a Property Company vállalkozást illetően.

Az aréna működtetése

(38) Az arénát az Events Company üzemelteti, mely az arénát a Property Company vállalkozástól veszi lízingbe. Mind a Property Company, mind az Events Company magánvállalkozások. Az eljárás alatt Svédország ismertette a Property Company és az Events Company kiválasztásának feltételeit, valamint a Property Company és az Events Company közötti lízingmegállapodás elsődleges feltételeit ([19]). A Property Company kiválasztását illetően az önkormányzat fogja jóváhagyni és eldönteni, mely pályázókat választja ki a Property Company létrehozására, ugyanakkor az önkormányzat nem vesz részt a Property Company üzleti tevékenységeiben. A Property Company választja ki az Events Company vállalkozást, mely a Property Company vállalkozáshoz nem kapcsolódó vállalkozás.

(39) Az Events Company által a Property Company számára fizetendő lízingdíj tekintetében Svédország ismertette, hogy a díj a következő elemekből áll majd: i. fix bérleti díj, mely egyenlő az önkormányzat által az Events Company számára az aréna kapacitásának 20 %-áért fizetett lízingdíjjal, ii. egy névszponzor által fizetett összegnek megfelelő fix díj, iii. a működési kiadásokat és a felszerelések értékcsökkenését fedező tényleges költségen alapuló fix bérleti díj, és iv. az Events Company nettó forgalmának százalékában meghatározott változó bérleti díj, melynek minimumszintjéről a feleknek kell megállapodniuk. Más szavakkal: a lízingdíjat – mely az előzőeknek megfelelően egy bizonyos minimumszint feletti – a két magánvállalkozás szabadon határozza meg. Svédország azt is ismertette, hogy az önkormányzatnak nem áll jogában, hogy közvetlenül részt vegyen a Property Company és az Events Company közötti, a lízingmegállapodásra vonatkozó tárgyalásokban, és semmilyen módon sem befolyásolhatja a két független magánvállalkozás által megállapított kereskedelmi feltételeket.

(40) Az önkormányzat és az Events Company közötti, az aréna kapacitásának 20 %-ának lízingjére vonatkozó megállapodás alapján az időtartam 25 év, a lízingdíj évente 15 millió SEK (1,7 millió EUR). Svédország szerint: i. az önkormányzat óránkénti bérleti díjat fizet, mely 40-50 %-kal kevesebb annál a bérleti díjnál, amelyet az Events Company fizet a Property Company vállalkozásnak az aréna használatáért, ii. az önkormányzat és az Events Company által fizetett bérleti díj közötti különbség idővel növekedni fog és iii. az Events Company más felhasználóknak piaci bérleti díjakat számol fel.

(41) Bár ezek a megoldások az infrastruktúra működtetésének biztosítása érdekében a szükséges minimumra korlátozzák az Events Company előnyét, mégsem zárható ki, hogy az új aréna üzemeltetője az ilyen létesítmények üzemeltetésének piacát tekintve előnyben részesül. Tekintettel arra, hogy egy ilyen támogatás a lentiek alapján összeegyeztethető a belső piaccal, nem szükséges megállapítani a támogatás meglétét.

Az aréna használata

(42) A fentiekben is említésre került, hogy az Events Company egy magánvállalkozás. Az aréna használatát illetően az Events Company biztosítja, hogy az aréna piaci és nem diszkriminatív feltételek mellett nyitva áll a lakosság előtt. Az összes rendezvény kb. 90 %-a áll nyitva a lakosság előtt, bár változó díjak mellett, és az önkormányzat által bérelt idő legalább 95 %-át, vagyis hetenként mintegy 60 órát iskolai és diáksportokra, nonprofit szervezetekre és lakossági szabadidősportokra használják fel. Az aréna multifunkcionális, mindenki előtt nyitott, helyi professzionális használó nincsen.

(43) Ebben az esetben az önkormányzat meghatározó ügyfél, az arénát – hazai arénaként – túlnyomórészt helyi jégkorong- és kosárlabdacsapatok használják. A jégkorongcsapatok és a kosárlabdacsapatok tevékenységei elsősorban amatőr szintűek, a jégkorongszövetség legjobb csapata a divízió II-es osztályban játszik.

(44) Az aréna bérlete a használók számára támogatást képezhet, amennyiben a használók a Szerződés 107. cikke értelmében vett vállalkozásoknak tekinthetők, és amennyiben az általuk fizetett bérleti díj alacsonyabb az összehasonlítható infrastruktúra használatáért piaci feltételek mellett fizetett bérleti díjnál. A nem szakmai használók nem minősülnek a Szerződés 107. cikke értelmében vett vállalkozásnak. Svédország vállalta továbbá, hogy piaci alapú díjat alkalmaz. Azonban addig, amíg nem áll rendelkezésre elég információ a díj kiszámítására vonatkozóan, az előny nem zárható ki teljes mértékben.

A versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás

(45) Még ha az arénában végzett tevékenységek legtöbbje helyi jellegű is, az arénának elegendő kapacitása lesz arra, hogy nagy vagy közepes méretű nemzetközi rendezvényeknek is otthont adjon, ezért nem zárható ki a

([18]) A svéd hatóságok megküldtek egy hasonló földterület-lízingmegállapodást, melyet a Gränby teniszlétesítmény vonatkozásában kötöttek, a lízingdíj évente 52 000 SEK.

([19]) Lásd a 2012. június 29-i szándéknyilatkozat mellékletét.

versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás. Ugyanakkor az önkormányzat szerint igen valószínűtlen, hogy az arénában zajló rendezvények közül lenne olyan, amely a szomszédos országokban élők számára olyan érdeklődésre adna okot, hogy a rendezvényért hajlandóak lennének több száz kilométert utazni Uppsalába, és ezért nem valószínű, hogy az arénában zajló rendezvények versenyeznének a közeli országok arénáival.

(46) A Törvényszék a hollandiai Ahoy komplexum ügyben hozott végzésében megállapította, hogy nem indokolt az ilyen létesítmények használatának piacát az adott tagállam területére korlátozni ([20]). Ezért a Bizottság a vizsgálatot megindító határozatában úgy véli, hogy az arénának nyújtott támogatás potenciálisan érinti a versenyt és a tagállamok közötti kereskedelmet.

5.2. **Összeegyeztethetőség**

(47) Svédország érvelése szerint, ha az intézkedésről megállapítják, hogy az állami támogatásnak minősül, a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint összeegyeztethetőnek kell nyilvánítani. Annak érdekében, hogy a Bizottság egy tervezett intézkedést ezen eltérés szerint összeegyeztethetőnek nyilvánítson a belső piaccal, a Bizottság megvizsgálja, hogy az intézkedés közös érdekű politikai célkitűzést valósít-e meg, szükséges és arányos-e, és nem okozza-e a verseny indokolatlan torzulását.

(48) A közös érdekű politikai célkitűzés megvalósítását illetően a Bizottság megállapítja, hogy a sport- és más nyilvános rendezvényeknek otthont adó létesítmények építése, és a közjót szolgáló különböző tevékenységek támogatása állami kötelezettségnek tekinthető, különösen a sportról szóló amszterdami nyilatkozat és a Szerződés 165. cikke fényében, mely szerint „Az Unió a sport sajátos természetére, az önkéntes részvételen alapuló szerkezeti sajátosságaira, valamint a társadalomban és a nevelésben betöltött szerepére tekintettel hozzájárul az európai sport előmozdításához”.

(49) Mivel az aréna biztosítani fogja a lakosság számára a sporthoz és a kultúrához való hozzáférést és azok gyakorlását, és különösen figyelembe véve az aréna multifunkcionális jellegét, valamint a sport és kulturális rendezvényeknek otthont adó megfelelő és modern létesítmények és a kapacitás hiányát, az önkormányzat az új aréna megvalósításával teljesíteni fogja kötelezettségét a lakosság felé. Ezért az aréna megvalósítása úgy tekintendő, hogy közös érdeket szolgáló politikai célkitűzéseket teljesít.

(50) A tervezett intézkedés szükségességét és arányosságát illetően Svédország bizonyította a további arénakapacitás iránti igényt. Tekintettel arra, hogy Uppsalában a legfőbb sportágaknak otthont adó létesítmények az igényeknek csupán 70 %-át elégítik ki ([21]), valamint arra, hogy Uppsala lakosságszáma viszonylag gyorsan nő, Uppsalában sürgősen és feltétlenül szükség van további arénakapacitásra. Svédország ismertette továbbá, hogy az új aréna iránti igény nem elégíthető ki csupán magánszereplők részvételével. Ennek egyik oka a svéd sportmozgalom jellegzetessége, többek között az, hogy nonprofit és önkéntes vezetésen és munkán alapul, emellett pedig közfinanszírozástól függ. Svédország ismertette továbbá, hogy a meglévő arénák nem alkalmasak bizonyos rendezvénytípusok – pl. nagyobb szabású sport- és kulturális rendezvények – lebonyolítására, és azt is, hogy a magántulajdonban álló létesítmények jellemzően csak kisebb rendezvényeket szerveznek. A meglévő létesítmények idejétmúlttá váltak és már nem felelnek meg a modern igényeknek. A Gränby jégpályát 1974-ben építették. Svédország szerint a Gränby jégpálya mai standardoknak megfelelő modernizálása gyakorlatilag annyiba kerülne, mint egy teljesen új aréna felépítése, és az a helyszín, ahol található, túl kicsi ennek megvalósításához: pl. érintené a szomszédos gyeplabda-pályát, emellett problémát jelentene, hogy a helyszín nem biztosítja a látogatók és a játékosok szállítását, evakuálását és biztonságát, miközben a közeli más létesítményekben más rendezvények zajlanak.

(51) Továbbá, miután felépült az új aréna, a meglévő arénákat, így a Gränby jégpályát is, továbbra is használni fogják. A multiaréna jellegű új arénát – mely kiegészíti a meglévőket – nagyszabású sport és kulturális rendezvényekhez fogják igénybe venni, melyek jelenleg Uppsalában nem tarthatók meg, míg a meglévő arénák továbbra is változatlanul fognak működni. Az új arénával az olyan nagyobb sportesemények, mint pl. a divízió II-es jégkorong-mérkőzések, amelyeket jelenleg a Gränby jégpályán rendeznek meg, áthelyezhetők a nagyobb kapacitással rendelkező új aréna megfelelőbb létesítményeibe. Várhatóan a jégkorong-mérkőzések kb. 60 %-át helyezik át a Gränby jégpályáról az új arénába, ami évente mintegy 3 045 órát szabadít fel a Gränby jégpályán iskolai és diáksportokra, valamint szabadidősportokra a lakosság számára.

(52) Az új aréna megépítésének gyakorlatilag nincsen alternatívája. A meglévő Gränby jégpálya arénájának kapacitásbővítés nélküli fenntartása nem reális alternatívája az arénának, mivel nem oldaná meg az új kapacitás iránti igényt, a Gränby jégpálya kapacitásának bővítése viszont nem elegendő ahhoz, hogy nagyobb eseményeknek tudjon otthont adni. Az új aréna felépítése mellett a meglévő arénák – a Gränby jégpálya is – továbbra is javításra és új berendezésekre szorulnak.

([20]) T-90/09. sz. Mojo Concerts BV és Amsterdam Music Dom Exploitatie BV kontra Európai Bizottság ügy, a Törvényszék 2012. január 26-i végzése, 45. pont.

([21]) Az elvégzett felmérések alapján, lásd még a 7. lábjegyzetet.

(53) Következésképpen, még ha kifejezetten vannak is más arénák a térségben és a közeli városokban/országokban, a Bizottság szerint Svédország bebizonyította, hogy a további kapacitás iránti igény Uppsalában nem fedezhető csupán az uppsalai meglévő arénák használatával vagy azok bővítésével. Az új aréna inkább az uppsalai aréna-kapacitás hatékony kihasználását biztosító kiegészítés lesz, semmint a meglévő arénák – leginkább a Gränby jégpálya – helyettesítője, valamint otthont ad a jelentősebb sport- és kulturális rendezvényeknek, amelyek számára jelenleg nincs megfelelő helyszín Uppsalában.

(54) Svédország azt is ismertette, hogy ha az önkormányzat nem vállalt volna érdekeltséget a projektben, a magánbefektetők egy olyan aréna mellett foglaltak volna állást, amely inkább a kereskedelmi tevékenységekre összpontosít, a sporttevékenységek és általában véve a lakosság hátrányára. Svédország szerint a bankokkal és a magánbefektetőkkel folytatott megbeszélések rámutattak arra, hogy nem hajlandóak fedezni a projekt teljes pénzügyi kockázatát. A teljes beruházási költség 650 millió SEK (72 millió EUR), ami három forrásból kerül finanszírozásra: kölcsönök, közvetlen magánbefektetések és az önkormányzat befektetése. A vállalkozás megfelelő tőkeellátottságának biztosítása érdekében a kölcsönökből finanszírozott rész nem lehet túlságosan nagy, a maradék résznek pedig közvetlenül a befektetőktől kell származnia. A projekt struktúrája és kockázata/megtérülése miatt a magánbefektetők csupán kb. 75-100 millió SEK (8-11 millió EUR) összeget hajlandóak befektetni, így 150 millió SEK (16,5 millió EUR) összeget az önkormányzatnak kell finanszíroznia. Az önkormányzat befektetésével a kezdeti tőkeellátottság 35 % feletti lesz, és a későbbiekben is 30 % fölött marad ([22]). A 150 millió SEK (16,5 millió EUR) összeg továbbá megfelel a teljes nominális beruházási összeg kb. 23 %-ának. A bankok és a magánbefektetők szándéknyilatkozatai feltételezik az önkormányzat 150 millió SEK (16,5 millió EUR) összegű befektetését. Tehát a projekt megvalósítása és annak lakosságot szolgáló előnyeinek biztosítása érdekében szükséges, hogy az önkormányzat ezt az összeget befektesse. Így bizonyításra került, hogy alapvető fontosságú az önkormányzat projektben való részvétele. Az aréna közforrásokból való társfinanszírozása tehát szükséges, mivel az önkormányzat hozzájárulása nélkül nem áll rendelkezésre elegendő forrás az aréna projekt finanszírozásához. A fentiek alapján biztosított, hogy az önkormányzat hozzájárulása a legszükségesebbre korlátozódik.

(55) A hozzájárulásáért cserébe az önkormányzatnak az aréna megvásárlására adott opció értéke a pesszimista forgatókönyv szerint 128 millió SEK (15 millió EUR), ami azt jelenti, hogy az önkormányzat tőkehozzájárulásának nettó értéke – negatív forgatókönyvet feltételezve – legfeljebb 22 millió SEK (2,6 millió EUR). Ugyanakkor az önkormányzat becslése szerint az opció értéke majdhogynem biztosan meghaladja a beruházási költséget.

(56) Bármely esetben a fent említett többi okkal egyetemben mind a működtető által alkalmazott kiválasztási folyamat, mind a Property Company vállalkozással kötött megállapodás biztosítja a szükségességre és az arányosságra vonatkozó követelmények teljesülését.

(57) Az önkormányzat rendelkezésére álló használati idő tekintetében, ami az aréna használatára rendelkezésre álló összes idő 20 %-a, vagyis évi 3 285 óra, Svédország vállalta, hogy az önkormányzat által bérelt idő minimum 95 %-át iskolai és diáksportokra, nonprofit szervezetekre és szabadidősportokra fordítja, ami évente kb. 3 121 óra, vagyis hetente megközelítőleg 60 óra. Következésképpen a lakosság rendelkezésére állás tekintetében az új aréna nemcsak 3 285 órányi plusz kapacitást nyújt az önkormányzat új arénára vonatkozó bérleti megállapodása révén, hanem évente további 3 045 órányi időt biztosít a Gränby jégpályán (lásd az (51) preambulumbekezdést).

(58) Az új aréna már meglévő arénákat egészít ki további kapacitással, valamint még több, Uppsalában megrendezhető eseményt tesz lehetővé mind a sport, mind a kultúra területén, ami Uppsalában az amatőr sportokat és a lakosságot szolgálja. A támogatás ezért jól irányított és a közforrásokból való társfinanszírozása indokolt.

(59) Továbbá, tekintettel az aréna elhelyezkedésére, és arra, hogy az arénában megrendezendő tevékenységek többsége helyi jellegű, a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt hatás korlátozott, bár a fentiek alapján teljes mértékben nem zárható ki.

(60) A fenti okok bizonyítják, hogy az önkormányzat részvétele az aréna projektben szükséges és arányos, és nem vezet a verseny indokolatlan torzulásához, valamint azt is, hogy az Events Company és az aréna használói számára nyújtott lehetséges támogatás is összeegyeztethető a belső piaccal.

(61) Mivel a projekt a Bizottság jóváhagyásáig továbbra is a kezdeti szakaszban van, további lépésekre, valamint a Property Company és az Events Company társaságok létrehozására csak a jóváhagyást követően kerülhet sor. Svédország ezért a következőket vállalta:

([22]) A Property Company tőkeellátottságára vonatkozó számításokat az önkormányzat induló beruházása alapján a Copenhagen Economics végezte. Svédország azt is ismertette, hogy a bankok általában vonakodnak kölcsönt nyújtani a 30 % alatti tőkeellátottságú projektek számára.

i. az önkormányzat és az Arena Company közötti szándéknyilatkozatot és a szándéknyilatkozat kiegészítését végre kell hajtani ([23]),

ii. az önkormányzat által az arénában bérelt idő minimum 95 %-át iskolai és diáksportokra, nonprofit szervezetekre és szabadidősportokra kell fordítani,

iii. Svédország megküldi a Bizottságnak a szándéknyilatkozat alapján kötött megállapodásokat (az önkormányzat és a Property Company közötti megállapodást, a Property Company és az Events Company közötti megállapodást, valamint az önkormányzat és az Events Company közötti lízingmegállapodást), továbbá

iv. Svédország a Bizottságnak a 2020. év végéig éves jelentéseket küld a támogatási intézkedés – különösen a fenti 2. pont tekintetében történő – végrehajtásáról.

6. **KÖVETKEZTETÉS**

(62) Az önkormányzat által az aréna felépítéséhez nyújtott támogatás állami támogatásnak minősül a Property Company tekintetében, továbbá valószínűleg az Events Company és az aréna használói tekintetében. Az uppsalai aréna közfinanszírozásáról bebizonyították, hogy az a projekt megvalósítása tekintetében szükséges és arányos, az aréna mindenki előtt nem diszkriminatív módon nyitva áll és nem részesítenek előnyben meghatározott vállalkozásokat. A mérlegelési teszt eredménye pozitív.

(63) A Bizottság ezért megállapítja, hogy az uppsalai aréna projekt összeegyeztethető a belső piaccal a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint.

(64) A Bizottság megjegyzi, hogy Svédország egyetértett azzal, hogy az elfogadandó határozat hiteles nyelve az angol.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A 150 millió SEK összegű intézkedés, melyet Svédország az uppsalai arénát illetően tervez végrehajtani, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint összeegyeztethető a belső piaccal. Ennek megfelelően a Bizottság engedélyezi a 150 millió SEK összegű intézkedés végrehajtását.

2. cikk

Ennek a határozatnak Svédország a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2013. május 2-án.

a Bizottság részéről

Joaquín ALMUNIA

alelnök

([23]) Melyet Svédország a Bizottságnak a bejelentés 6. függelékeként és a 2012. június 29-én benyújtott dokumentum kiegészítő 1. függelékeként nyújtott be.